

't Ezelsvol

Postiljon van de Vlaamse Academici – Regio Brugge

Nr. 101 – oktober '20

Vrijdag 9 oktober 2020: zin en onzin van de Vlaamse diplomatie (Axel Buyse)

Met de mondmaskers aan was het wat onwennig vergaderen, na de corona-pauze die zeven maandengeduurd heeft. De spreker, algemeen afgevaardigde van de Vlaamse regering bij de Europese Unie, slaagde er met zijn boeiende uiteenzetting snel in het ijs te breken.

Hij vertrok van de vaststelling dat Vlaanderen de meest open economie ter wereld heeft en dus sterk afhankelijk is van de export. De schrale belangstelling voor het buitenland steekt daar schril bij af. Nochtans beschikt Vlaanderen sinds de Sint-Michielsakkoorden van 1993 over niet te versmaden bevoegdheden op dat vlak. Het basisprincipe is 'in foro interno, in foro externo' wat betekent dat Vlaanderen het recht heeft om als Belgische deelstaat verdragen af te sluiten voor de materies waarvoor het bevoegd is. Vlaanderen kan, bijvoorbeeld, een verdrag over onderwijs afsluiten met Nederland. Het federale niveau heeft een toezichhoudende bevoegdheid en moet op de hoogte gehouden blijven van de procedure.

In de praktijk is het een dagelijks gevecht om erkend te worden. De Belgische diplomatie was tot diep in de jaren tachtig Franstalig, ondanks de inhaalbeweging die in het begin van de jaren zestig al ingezet was door staatssecretaris Fayat. Er werden toen extra veel Vlaamse diplomaten aangeworven: de 'Fayat boys' zijn een begrip geworden.

De toestand is dus verbeterd, hoewel de spreker die tot 2001 chef buitenland was van De Standaard, regelmatig ambassadeurs ontmoette die geen Nederlands kenden. Bovendien tonen sommige Vlaamse politici weinig enthousiasme voor de ontwikkeling van een eigen Vlaamse niveau op het internationale podium. Vergeleken met Brussel en Wallonië, is de Vlaamse diplomatie wel meer uitgebouwd. Er wordt met Wallonië samengewerkt in landen waar de ene deelstaat een vertegenwoordiging heeft en de andere niet.

Aan de hand van enkele anekdotes en initiatieven die genomen worden met andere regio's, zoals Schotland, Baskenland, Catalonië, toonde hij aan dat Vlaanderen zijn mannetje kan staan. Tijdens de brexit zal dat zeker nodig zijn, want onze deelstaat neemt het leeuwendeel van de handelsbetrekkingen met Groot-Brittannië voor zijn rekening.